

Plenair verslag

Tweede Kamer, 50e vergadering Woensdag 5 februari 2025

Wijziging van de Wet milieubeheer

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet milieubeheer in verband met de invoering van een verplichting voor het bestuursorgaan tot het verstrekken van een afschrift aan de minister bij afwijking van het circulair materialenplan en tot wijziging van het begrip landelijk afvalbeheerplan in circulair materialenplan (36565).**

Termijn inbreng

De **voorzitter**:

Ik heropen de vergadering. Aan de orde is de Wijziging van de Wet milieubeheer in verband met de invoering van een verplichting voor het bestuursorgaan tot het verstrekken van een afschrift aan de minister bij afwijking van het circulair materialenplan en tot wijziging van het begrip landelijk afvalbeheerplan in circulair materialenplan.

De algemene beraadslaging wordt geopend.

De **voorzitter**:

Vijf mensen hebben zich hiervoor ingeschreven. De eerste is mevrouw Wingelaar van NSC. Het woord is aan mevrouw Wingelaar.

Mevrouw **Wingelaar** (NSC):

Dank u wel, voorzitter. We bespreken vandaag een wetsvoorstel met een tweetal wijzigingen in de Wet milieubeheer. De eerste wijziging betreft het begrip "afvalbeheerplan", dat wordt gewijzigd in "circulair materialenplan". In 2021 is in het kader van de rijksbrede ambitie om in 2050 volledig circulair te zijn besloten om het Landelijk Afvalbeheerplan, afgekort het LAP, te vervangen door het Circulair Materialenplan, afgekort het CMP. Het CMP heeft als doel een stimulerend kader te vormen voor de doorontwikkeling van de circulaire economie. De naamswijziging is er om dit circulaire karakter sterker te benadrukken. Met deze wetswijziging wordt de nieuwe term in de relevante wetgeving vastgelegd en kan het huidige LAP eind 2025 vervangen worden door het CMP. Helemaal prima.

Voorzitter. Maar ik sta hier, omdat ik niet overtuigd ben van het tweede onderdeel van deze wet. Met deze wet wordt namelijk ook een verstrektingsverplichting in de wet vastgelegd. Op dit moment wordt verwacht dat bestuursorganen rekening houden met het LAP. Het LAP voorziet op zijn beurt in een afwijkprocedure. Hierdoor

was het oorspronkelijk de verwachting dat er flexibiliteit zou zijn voor overheden en er tegelijkertijd inzicht zou ontstaan in hoe er al dan niet werd afgeweken van het LAP. Doordat de afwijkprocedure is opgenomen in het LAP, hoeven bestuursorganen daar alleen rekening mee te houden en zijn zij niet verplicht deze procedure te volgen. Volgens het ministerie zorgt dit voor verwarring en wordt deze procedure daarom nauwelijks gebruikt.

Doordat er nauwelijks gebruikgemaakt wordt van de afwijkprocedure, ontbreekt volgens het ministerie het inzicht of er afwijkingen door bestuursorganen plaatsvinden waardoor de circulaire ambities belemmerd zouden kunnen worden. Voor dit probleem, als je het al zo kan noemen, heeft de regering een oplossing bedacht: de verstrekingsverplichting. Dat is een verplichting voor het bestuursorgaan tot het verstrekken van een afschrift van het ontwerpbesluit aan het ministerie in alle gevallen waarin afgeweken wordt van het CMP. De verstrekingsverplichting bij ontwerpbesluiten betekent hiernaast ook dat het ministerie van IenW de mogelijkheid krijgt om zienswijzen in te dienen, die bestuursorganen dan mee kunnen wegen in een besluit om af te wijken van het CMP. Wanneer het afwijken niet voldoende is onderbouwd en beargumenteerd, kan het besluit vernietigd worden via de Algemene wet bestuursrecht.

In de schriftelijke behandeling van deze wet hebben we al veel kritische vragen gesteld over de verstrekingsverplichting. Hieruit maken wij op dat er nog veel onduidelijk is. Ten eerste. Het is onduidelijk in hoeverre er afgeweken wordt van het LAP of het CMP, en of dat een probleem is. Ten tweede is het onduidelijk hoeveel relevante vergunningen afgegeven worden onder het LAP of het CMP. Naar schatting worden 400.000 bedrijven geraakt door het CMP. Ten derde is hiermee ook onduidelijk hoeveel werk het ministerie zich met deze verstrekingsverplichting op de hals haalt. Daarmee is het ook onduidelijk hoeveel fte het ministerie kwijt gaat zijn aan het verwerken en beoordelen van de afschriften. Ten slotte is het onduidelijk of dit werk überhaupt iets gaat opleveren, anders dan een overzicht van in hoeveel besluiten er afgeweken wordt van het LAP, of dadelijk het CMP.

Mijn eerste hoofdvraag aan de staatssecretaris is dan ook: is er überhaupt een probleem dat we moeten oplossen? Krijgt de staatssecretaris signalen dat bevoegde gezagen graag zouden afwijken van de regels uit het LAP, of dat de regels in de praktijk niet werken? Heeft de staatssecretaris het weleens aan de relevante bevoegde gezagen gevraagd? En zo ja, wat zeiden ze dan? Of heeft de staatssecretaris signalen gekregen dat bevoegde gezagen een drempel ervaren om hun moeilijkheden met het LAP, als die er al zijn, bij het ministerie aan te kaarten?

En dan, voorzitter, kom ik bij mijn tweede hoofdvraag: hoeveel gaat deze verstrekingsverplichting ons nu precies kosten? De fractie van Nieuw Sociaal Contract maakt zich namelijk zorgen over wat deze verstrekingsverplichting aan uitvoeringskosten met zich mee gaat brengen. Ik heb daar tot nu toe geen goede antwoorden op gekregen. De uitvoeringstoets van de ILT geeft aan dat dit onduidelijk is, en ik heb het idee dat de staatssecretaris het zelf ook niet weet. Dan zouden we ons serieus moeten afvragen of we dit wel moeten doen. Als antwoorden op eerdere vragen van Nieuw Sociaal Contract heeft de staatssecretaris aangegeven dat er 400.000 bedrijven zijn waarop het circulair materiaal van toepassing gaat zijn. Je hebt dus een enorme pool met vergunningsplichtige bedrijven. Nu zal niet elk bedrijf

elk jaar een nieuwe vergunning nodig hebben, maar als je uitgaat van één vergunning in de tien jaar, zit je al gauw op 40.000 vergunningen per jaar. Dat is nogal wat. Het kan enorm in de kosten gaan lopen als er dan van elk van deze bedrijven waarvoor afgeweken wordt van de regels van het CMP, een afschrift van de vergunning naar het ministerie moet, deze gelezen en beoordeeld moet worden en er vervolgens nog een antwoord teruggestuurd moet worden. En dat voor iets waarvan we nu dus niet eens weten of het echt een probleem oplost. Dan gaan we ons mogelijk enorm op kosten jagen, terwijl we niet eens weten of dat zinnig is.

Voorzitter. Hoe dan? Ik heb daarom een aantal concrete vragen. Hoeveel besluiten worden er per jaar genomen onder het LAP; straks het CMP? Hoeveel van dit soort afschriften verwacht de staatssecretaris jaarlijks te moeten verwerken? En hoeveel tijd verwacht de staatssecretaris dat er nodig is om een afschrift te verwerken? En dan bedoel ik: lezen, beoordelen, van een antwoord voorzien of zelfs een dienstwijziging indienen of in beroep gaan. Daarnaast zou ik de staatssecretaris eraan willen herinneren dat dit kabinet een taakstelling op de ambtenarij in de boeken heeft staan. Ik zou dan graag zien dat we de beperkte middelen inzetten op de echt belangrijke zaken, zoals de inspecties, het handhaven op vergunningen en de robuustheid van de omgevingsdiensten, waarover we het net al hadden. Hoe kijkt de staatssecretaris hiertegen aan? En hoe rijmt de staatssecretaris de administratieve lasten van de verstrekingsverplichting met de taakstelling op de ambtenarij?

Voorzitter. De fractie van Nieuw Sociaal Contract vraagt zich af of deze wetswijziging niet voor weer meer bureaucratie gaat zorgen, want ook de Koninklijke Nederlandse vereniging voor afval- en reinigingsdiensten geeft bij de consultatie aan te vrezen voor onnodig veel administratieve lasten. Daarnaast is mijn vraag aan de staatssecretaris: hoe gaat er gehandhaafd worden op het naleven van de verstrekingsverplichting? Heeft de staatssecretaris een beeld van hoeveel ambtelijke capaciteit daarvoor nodig is?

Voorzitter. Ik ga richting de afronding van mijn betoog, maar voordat ik daar aankom, wil ik nog op een ander aspect van de verstrekingsverplichting wijzen waar ik moeite mee heb. Dat is het wantrouwen tegenover medeoverheden dat uit de verstrekingsverplichting spreekt. Het lijkt wel alsof het ministerie moet controleren of de medeoverheden wel op een goede manier afwijken. Hierover heb ik nog een aantal vragen aan de staatssecretaris. Erkent de staatssecretaris dat er een beeld van wantrouwen tegenover medeoverheden kan ontstaan? Vertrouwen wij onze medeoverheden niet genoeg, waardoor het ministerie moet gaan controleren of alle besluiten waarin afgeweken wordt van het CMP wel mogen? Is dit nu echt nodig?

Voorzitter. Kort samengevat moge het duidelijk zijn dat Nieuw Sociaal Contract dus ernstige bedenkingen heeft bij deze wetswijziging, omdat er onzekerheid is over de uitvoerbaarheid, we vraagtekens hebben bij de effectiviteit, het wetsvoorstel wat ons betreft op gespannen voet staat met de taakstelling op de ambtenarij en de autonomie van medeoverheden die op deze manier toch weer geraakt wordt. Ik vraag de toezegging van de staatssecretaris dat als de wet toch wordt aangenomen, er één jaar na inwerkingtreding van het wetsvoorstel een invoeringstoets wordt uitgevoerd.

Voorzitter. Ik heb voorafgaand aan dit debat twee amendementen ingediend. Ik realiseer me dat één amendement verstrekkend is. Hierin regel ik namelijk dat de verstrekingsverplichting niet ingevoerd gaat worden. Als lid van de Tweede Kamer is het mijn taak om heel kritisch te zijn bij de invoering van nieuwe wetgeving. Hoe vaak is er niet al wetgeving ingevoerd waarvan men de gevolgen niet goed in beeld had, waarvan de gevolgen toch verstrekkender waren dan aan de voorkant bedacht of waardoor er overgereguleerd werd? Volgens mij al best heel vaak. Als de staatssecretaris mij vandaag niet kan overtuigen van de verstrekingsverplichting, dan ben ik voornemens om het amendement in stemming te laten brengen. Maar als de staatssecretaris mij wel kan overtuigen, dan pleit ik in ieder geval voor het tweede amendement. Nieuw Sociaal Contract staat er namelijk op dat specifiek de invoering van deze verstrekingsverplichting geëvalueerd gaat worden binnen maximaal drie jaar. Deze wetsevaluatie moet kijken naar de uitvoeringslasten van de verstrekingsverplichting. Daarnaast kan deze evaluatie beoordelen of de "verstrekingsverplichting" — het is een vreselijk woord — daadwerkelijk heeft geleid tot verbeterd inzicht in wanneer er afgeweken wordt van het CMP en wat er met het inzicht beleidsmatig is gebeurd.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Gabriëls van GroenLinks-PvdA.

De heer Gabriëls (GroenLinks-PvdA):

Dank u wel, voorzitter. Het liefst spreek ik vandaag over de inhoud van het Circulair Materialenplan: hoe maken we de economie circulair? We zien enorme stromen van goedkope kleding die we na twee keer dragen weggooien, enorme hoeveelheden plastic troep die we blijven gebruiken, miljoenen kilo's afval dat we nog blijven verbranden, grondstoffen die schaars worden en bij winning en transport steeds meer tot milieuvervuiling leiden. Het schaadt onze gezondheid. Microplastics worden overal teruggevonden, zelfs in ons bloed en in onze hersenen. Een circulaire economie is noodzakelijk en die moeten we stimuleren.

Helaas staat er in het regeerprogramma van deze extraparlamentaire coalitie geen woord over het circulair maken van de economie en het beschermen van onze innovatieve recycle-industrie tegen het goedkoop dumpen van producten uit China en de Verenigde Staten. In de tussentijd gaan er elke maand innovatieve bedrijven failliet, omdat dit kabinet geen keuzes maakt in het normeren en beprijzen van producten. Innovatieve bedrijven, dé kracht van Nederland, verdwijnen. We staan erbij en kijken ernaar. Nederland als circulaire koploper? Niet meer als we niet ingrijpen. En dan hebben we het hier nu over procedures.

Over deze thema's moeten we het vaker hebben, maar helaas gaat het vandaag alleen over iets procedureels. We spreken vandaag over de naamswijziging van Landelijk Afvalbeheerplan in Circulair Materialenplan. Daarover kan ik heel kort zijn: prima. De lading wordt beter gedekt door het "Circulair Materialenplan" te noemen, want circulaire economie moet over de hele keten gaan en niet enkel over wat je met het afval doet.

Een tweede procedureel punt gaat over de vraag of decentrale overheden nu wel of niet verplicht afwijkingen van het nieuwe Circulair Materialenplan moeten melden bij het ministerie. De regering vindt van wel, zodat ze meer informatie hebben over de achterliggende redenen van het afwijken door decentrale overheden. Daarmee kan het ministerie het Circulair Materialenplan perfectioneren. Dit lijkt ons logisch. Het bevorderen van de circulaire economie is het doel. Daar hoort overzicht en transparantie over data bij. Bovendien zijn er voorbeelden bekend van afwijkingen van het Landelijk Afvalbeheerplan die belemmerend werken voor de transitie naar de circulaire economie. Het doorgeven van informatie aan de landelijke overheid noem ik geen administratieve rompslomp, maar transparantie en samenwerken aan hét doel: beter circulair werken, beter omgaan met afval, recycling, hergebruik en milieu. Ook VNG en IPO zijn akkoord. Geen probleem dus, dus over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan zou de heer Bamenga spreken, maar die zie ik niet in de zaal. Dan is het woord aan de heer Buijsse van de VVD.

De heer Buijsse (VVD):

Dank je wel, voorzitter. Allereerst wil ik stellen dat de VVD circulariteit van groot belang vindt. We zijn trots op de koploperpositie die Nederland op dit vlak heeft binnen Europa. Circulariteit is noodzakelijk voor klimaatneutraliteit in 2050 en helpt ons de afhankelijkheid voor grondstoffen te verkleinen. Hoe meer we circulair produceren en consumeren stimuleren, hoe minder afval er in het milieu belandt. Ook zorgen we er daarmee voor dat er minder nieuwe grondstoffen nodig zijn. Dat is belangrijk voor onze onafhankelijkheid en goed voor onze planeet.

We vinden het goed dat wet- en regelgeving aansluit bij de omslag naar een circulaire economie. De term "circulair materialenplan" dekt de lading beter dan de term "afvalbeheerplan". Maar er zijn twee grote maren bij dit voorstel. Ten eerste kan deze wet niet losstaan van een aangepaste mindset van degenen die hem moeten uitvoeren. Wij vinden dat we in deze Kamer nog wel tien wetten kunnen maken, maar als we de houding in de richting van welwillende bedrijven en instanties niet veranderen, dan gaat het verlies van materialen naar de afvalverbrandingsoven of dumping gewoon door en blijft de economie nog steeds lineair. Of, nog veel erger: dan houden we geen economie meer over.

Voorzitter. Nog steeds krijg ik noodbrieven van bedrijven in de circulaire economie die niet het hoofd boven water kunnen houden.

De voorzitter:

Voordat u verdergaat, heeft u een interruptie van de heer Gabriëls.

De heer Gabriëls (GroenLinks-PvdA):

Dit is een goed verhaal van de heer Buijsse van de VVD over de circulaire economie. Bent u met ons van mening dat er dan ook genormeerd en beprijsd moet worden, zodat die bedrijven waarover u het heeft, die nu allemaal omvallen of vertrekken, toch hier kunnen blijven vanwege een beter systeem in normeren en beprijsen, zoals ik in mijn betoog ook noemde?

De heer **Buijsse** (VVD):

U stelt het prachtig, meneer Gabriëls. Normeren en beprijzen, dat is wat u steeds stelt. Maar ik zou eens wat meer stimulering willen zien, vanuit ons als Kamer, richting al die welwillenden in de praktijk die echt ongelooflijk hun best moeten doen om hun hoofd boven water te houden.

De heer **Gabriëls** (GroenLinks-PvdA):

Dus alle bedrijven geven aan dat dat — u heeft gelijk — ook gestimuleerd moet worden. Daarvoor heeft u overigens geen geld in de begroting staan, maar u noemt het wel. Dat is goed; daarover zijn we het met elkaar eens. Specifiek over normeren zeg ik het volgende. Alle bedrijven geven ook aan dat ze weggeconcurrereerd worden door goedkoop plastic, goedkope producten en goedkope kleding uit China, Azië en vreemde staten. U stelt dus wel ... Iedereen is het eens met stimuleren; prima. Ik stel de vraag over normeren en beprijzen. Wat vindt u daarvan?

De heer **Buijsse** (VVD):

In de basis ben ik het ermee eens dat we naar meer normen moeten om die grens gewoon op te trekken. We hebben die normering tot nu toe echter gedaan vanuit een lineaire mindset. Uiteindelijk doet dat afvalverbrandingsovens branden. Met die reststromen moeten we nog wat gaan doen. Die mindset moet anders. Als we dat niet gaan veranderen ... Dat zit enerzijds in geld. Dat zegt u. Fair. Maar het zit ook in de vraag hoe we omgaan met de bureaucratie. De vorige spreker, mevrouw Wingelaar, stelt terecht het punt van bureaucratie ter sprake. Als wij bedrijven die circulair willen zijn meer regels om de nek gaan hangen, gaan deze bedrijven dat niet halen. Dus ja, stimuleren gaat enerzijds via geld; oké, fair. We hebben het daar nu niet over. We hebben het vandaag over wetten. Daarom moet de mindset om.

De **voorzitter**:

Ik sta de heer Gabriëls nog één korte interruptie toe, maar ik wil wel voorkomen dat we hier een heel breed algemeen debat gaan houden. We hebben het specifiek over dit wetsvoorstel.

De heer **Gabriëls** (GroenLinks-PvdA):

Prima. Hoe wil de heer Buijsse van de VVD die mindset veranderen?

De heer **Buijsse** (VVD):

Ik kom nu in de fase waarin ik wederom — in eerdere debatten met u heb ik dat ook gedaan — praktijkvoorbeelden in ga brengen. Daarin gaat het gewoon aantoonbaar mis met die mindset. Er moet echt iets gebeuren. Deze bedrijven kunnen namelijk gewoon echt niet verder, terwijl ze al tijdenlang hun best doen om hun hoofd boven het water te houden in een circulaire economie, de economie die we allemaal willen.

De **voorzitter**:

Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Buijsse** (VVD):

Die bedrijven geven dus stuk voor stuk aan dat ze geen gehoor krijgen bij het ministerie van IenW. Al eerder haalde ik het voordeel aan van de gewassen bodemas. Er is een bedrijf in Nederland dat zijn nek uitsteekt om de meest schone bodemas te produceren en deze ook aan de markt aan te bieden. Juist wij als

overheid zouden dit product moeten willen, voor toepassing bij wegen en bij bouwprojecten.

Voorzitter. De staatssecretaris heeft een charmeoffensief aangekondigd en onze regeringsfunctionaris Steven van Eijck is hiermee aan de slag gegaan. Iedereen had goede hoop, maar al met al is er tot op de dag van vandaag niks veranderd; helemaal niks. Hetzelfde overkomt de plasticrecyclebranche. Iedereen kijkt ernaar, iedereen praat erover, maar ergo gebeurt er niks en gaan er bedrijven failliet. Dit is wat ik bedoel met de mindset. We moeten niet alleen wetten maken, maar we moeten het vooral gaan doen. Hoe beoordeelt u dit, staatssecretaris? U staat midden in de wensen van politiek en praktijk. U heeft de sleutel in handen.

Voorzitter. Hierop aanvullend zeg ik het volgende. Daarna rond ik ook af. Het gaat over de bureaucratie. Bij dit wetsvoorstel heeft het Adviescollege toetsing regeldruk vraagtekens gezet. Maar het mag niet zo zijn dat bedrijven die circulaarder willen worden dan lineaire bedrijven meer bureaucratie aantreffen. Daar lijkt het in dit geval wel op. Kunt u garanderen dat ondernemers die te maken krijgen met een circulair materialenplan niet meer bureaucratie ervaren door de verstrekingsplicht? Kunt u tevens garanderen dat dit wetsvoorstel ook geen verdere vertraging in de vergunningverlening of het besluitvormingsproces zal veroorzaken?

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan is het woord tot slot aan de heer Boutkan van de PVV.

De heer Boutkan (PVV):

Ik dank u wel, voorzitter. Een wijziging van de Wet milieubeheer tot het invoeren van een verplichting voor het bestuursorgaan tot het verstrekken van een afschrift aan de minister bij afwijking van het circulair materialenplan. Nou, alleen al de tekst, dat is een hele mond vol. Hoe gaan we dat de volgende keer in begrijpelijk Nederlands opschrijven? Naar aanleiding daarvan hebben wij toch een aantal vragen. Waarschijnlijk wordt het voor de staatssecretaris makkelijk, want mevrouw Wingelaar heeft al soortgelijke vragen gesteld. Ik ga ze toch stellen.

Vraag een: welke aanleiding was er voor de staatssecretaris om deze wijziging in te voeren? Twee: zorgt deze wijziging voor extra capaciteit op het ministerie en tuigen we hier nu niet een bureaucratisch monster op? Drie: wat gaat de staatssecretaris doen als de lagere overheden de gewenste afschriften hebben gestuurd naar het ministerie met deze informatie? Vier: is dit nu een bewijs van onvermogen richting de lagere overheden? Vijf: was de opzet nu niet om te komen tot minder ambtenaren in plaats van deze regelgeving tot meer ambtenaren? Zes: ook de PVV ziet een toename van de kosten; welke inschatting heeft de staatssecretaris gemaakt? Zeven: dit is net zo'n gedrocht als bijvoorbeeld de SUP-regeling met betrekking tot kartonnen bekertjes; deelt de staatssecretaris onze mening?

Tot slot: wanneer gaat de staatssecretaris nou eens gewoon haalbaar en betaalbaar realisme doorvoeren op het ministerie? We zien gewoon elke keer weer een strijd tussen het bedrijfsleven en het ministerie. De heer Buijsse haalde dat terecht aan en de heer Gabriëls memoreert er ook regelmatig aan. We zien gewoon gebeuren dat

het minister regels uitlegt op een manier waarvan het bedrijfsleven zegt: "Dit is niet werkbaar. Dit is niet hanteerbaar. U drukt ons in een hoek. Wij komen hier niet uit." Zelfs in Brussel gaan af en toe de wenkbrauwen omhoog als ze zien wat we in Nederland weer als kop presteren. Nogmaals: wanneer gaat deze staatssecretaris nou daadwerkelijk eens een keer gewoon de leiding nemen om te kijken hoe we van de regeldruk, die koppen, maar ook gewoon van de uitleg van Brusselse wet- en regelgeving, naar een haalbaar, betaalbaar en realistisch beleid gaan richting onze industrie? Er zijn ondertussen gewoon voorbeelden te over. De een na de ander valt om. Dan gaat het niet alleen om circulaire bedrijven, maar zelfs krakers in Terneuzen gaan die kant uit. Die gaan Nederland straks verlaten, want ze trekken het niet meer in dit land, gezien wat op hen afkomt. Dan heb ik het nog niet eens over de energievoorziening, de netcongestie en het gebrek aan toepassingen van mogelijkheden. Ik hoor graag een antwoord van de staatssecretaris.

Voorzitter. Ik zie dat ik het iets te ruim heb ingeschat, maar dat zult u niet erg vinden, denk ik.

De voorzitter:

Voor de planning van de vergadering is het altijd wel goed als het een beetje uitkomt. We lagen wat achter op schema, dus we gaan nu wat inlopen.

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De voorzitter:

Daarmee zijn we gekomen aan het einde van de eerste termijn van de kant van de Kamer. De staatssecretaris heeft aangegeven ongeveer 20 minuten nodig te hebben. Het lijkt me handig om ook te schorsen voor de lunchpauze. Ik wilde voorstellen om over een halfuur weer verder te gaan, dus ik schors tot 12.30 uur.

De vergadering wordt van 12.02 uur tot 12.32 uur geschorst.

[...]

Wijziging van de Wet milieubeheer

Wijziging van de Wet milieubeheer

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet milieubeheer in verband met de invoering van een verplichting voor het bestuursorgaan tot het verstrekken van een afschrift aan de minister bij afwijking van het circulair materialenplan en tot wijziging van het begrip landelijk afvalbeheerplan in circulair materialenplan (36565).**

Termijn antwoord

De voorzitter:

Dan gaan we verder met de beantwoording van het kabinet aangaande de wijziging van de Wet milieubeheer, over een heleboel zaken die daarachter staan. Die zal ik niet allemaal opnoemen. Het gaat onder andere om het Circulair Materialenplan.

De algemene beraadslaging wordt hervat.

De voorzitter:

Het woord is aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat. Omdat de twee amendementen ook best een integraal onderdeel zijn van de inbreng van mevrouw Wingelaar zou ik hem willen verzoeken om direct de appreciatie van de twee amendementen mee te nemen. Het woord is aan de staatssecretaris

Staatssecretaris Jansen:

Even een verduidelijkingsvraag, voorzitter. Volgens mij zijn de amendementen officieel nog niet ingediend. Er werd wel over gesproken door mevrouw Wingelaar, maar officieel zijn ze niet ingediend.

De voorzitter:

Ze zijn wel formeel ingediend.

Staatssecretaris Jansen:

Wel? Oké, prima. Dan ga ik daarop in. Dat is geen probleem.

De voorzitter:

Ze zijn ontvangen op 8 januari 2025 en op 17 januari 2025.

Staatssecretaris Jansen:

Prima, voorzitter. Ik zal beginnen met een stuk algemeen. Vervolgens komt de aanleiding. Er is namelijk gevraagd wat nou het probleem is. Daarna ga ik in op de gevolgen en hoe we aankijken tegen medeoverheden. Op die manier zal ik het aanvliegen.

Eerst een stuk algemeen. Nederland heeft natuurlijk nog steeds het doel om in 2050 een circulaire economie te hebben. Dat is het streven dat we met z'n allen hebben. Ik denk ook dat dat een noodzakelijkheid is. Daarbij proberen we om grondstoffen en producten efficiënter en slimmer te gebruiken. Denk aan hergebruik, maar ook bijvoorbeeld aan reparatie en recycling. Het Circulair Materialenplan gaat een heel belangrijke rol spelen in het bereiken van dit doel. Het volgt inderdaad het Landelijk Afvalbeheerplan op. Dat is niet alleen een cosmetische aanpassing. Er zit echt verschil tussen. Uiteindelijk gaat dit namelijk zorgen voor een duidelijk overzicht van de nationale regels voor afvalbeheer en voor een uniforme aanpak door verschillende bevoegde gezagen.

De heer Buijsse vroeg wat de grote verschillen zijn. Ik kort het vanaf nu af, voorzitter: het CMP besteedt aandacht aan alle fasen in de productieketen, dus van het ontwerp, de productie en het gebruik tot en met de afvalverwerking en nieuwe toepassingen van materialen en producten. Het is dus veel uitgebreider dan enkel het LAP. Dat zag enkel op het afvalgedeelte. Het is dus veel uitgebreider dan enkel het LAP, dat alleen toezag op het afvalgedeelte. Zo zal het CMP bedrijven helpen bij

het maken van meer circulaire keuzes en ook de overheden ondersteunen bij besluitvorming, toezicht en handhaving.

U noemde net al de datum van 8 januari, de datum waarop wij de Kamer hebben geïnformeerd over het ontwerp-CMP en de start van de inspraak. Deze zal lopen tot 18 februari. Tijdens de inspraak krijgt iedereen de kans zijn mening te geven voordat het CMP uiteindelijk definitief zal worden vastgesteld. De ingebrachte zienswijzen worden voorzien van een reactie in een reactienota. Waar nodig zal het CMP daarop worden aangepast. Eind 2025 wordt het definitieve CMP met daarbij de reactienota gepubliceerd.

Parallel aan het opstellen van de CMP worden ook de twee wetstrajecten doorlopen: een aanpassing van de Wet milieubeheer en van de gerelateerde algemene maatregelen van bestuur. Hoewel het LAP en later het CMP zelf geen wetgeving zijn, werken die wel door in de besluitvorming van het bevoegd gezag bij beslissingen over afvalstoffen. Denk aan de afgifte van vergunningen, handelingen met afvalstoffen en het opstellen van lokale regelgeving op dit gebied. Artikel 10.14 van de Wet milieubeheer bepaalt dat het bevoegd gezag rekening moet houden met het LAP. Dit betekent dat het bevoegd gezag in het algemeen het LAP moet volgen, maar dat het in bijzondere gevallen voldoende gemotiveerd daarvan mag afwijken. Dat is straks niet anders bij het CMP.

Met het voorliggende wetsvoorstel worden twee wijzigingen in de Wet milieubeheer doorgevoerd. Ten eerste de naamswijziging van LAP naar CMP; die wordt vastgelegd in de wetgeving. Ten tweede de wettelijke verplichting die we gaan invoeren voor bevoegde gezagen om het ministerie te informeren als zij afwijken van het CMP, ook wel de verstrekingsverplichting genoemd — het moeilijke woord waar we het net over hadden; ik heb nog geen afkorting, maar ik zal proberen er niet over te struikelen. Deze verplichting stond ook al in het LAP, zeg ik tegen mevrouw Wingelaar, maar miste eigenlijk een wettelijke basis, waardoor die verplichting niet werd gevolgd. Door de wettelijke verstrekingsverplichting verkrijgt het ministerie er meer inzicht in waar het CMP en de praktijk mogelijk niet goed op elkaar aansluiten. Deze meldingen kunnen ons dus uiteindelijk waardevolle informatie bieden over de belemmeringen die bedrijven ervaren. Op basis van deze bevindingen kan worden overwogen — ik zeg duidelijk: kan worden overwogen — om het CMP aan te passen, zodat de regelgeving beter aansluit op de behoeften van bedrijven, wat zal helpen om hun circulaire ambities te kunnen waarmaken.

Ik heb natuurlijk ook goed gehoord wat mevrouw Wingelaar zei over haar amendementen, dus ik ga een poging doen om haar enigszins te overtuigen van nut en noodzaak van het wetsvoorstel. Ik heb heel goed geluisterd naar de vragen over kostencapaciteit en lasten. Ik hoorde ook steun voor het belang van de informatie met het oog op het waarborgen van uniformiteit en het maken van beleid voor het stimuleren van de circulaire economie. Ik ga zo meteen een poging doen. Ik hoop natuurlijk dat mevrouw Wingelaar dan tot de conclusie komt dat haar amendement misschien overbodig is. Maar uiteindelijk is die keuze natuurlijk aan mevrouw Wingelaar zelf.

Mevrouw Wingelaar van NSC en meneer Boutkan van de PVV vragen wat eigenlijk het probleem is. Welke signalen zijn er over afwijkingen? Is dat weleens gevraagd

aan de bevoegde gezagen? Ervaren die ook een drempel om te kunnen afwijken? Ik zal proberen in te gaan op al deze vragen.

Het LAP is flexibel, vanwege het rekening houden met alles wat is vastgelegd in de wet. Het is echter niet de bedoeling dat er flexibel wordt omgegaan met de bestaande afwijkingsprocedure. De kern is dat het bevoegde gezag altijd de procedure moet volgen. Dat geldt nu ook. Er is nu een handvol signalen bekend over situaties waarin wordt afgeweken. Uit de evaluatie van het LAP bleek dat veel bevoegde gezagen het afwijken van het LAP beschouwen als een soort vrijheid die het LAP hun biedt. Dit thema is ook aan bod gekomen in de overleggen die wij gevoerd hebben met de begeleidingscommissie LAP, waarin de bevoegde gezagen vertegenwoordigd zijn. Wat we eigenlijk proberen te doen met dit wetsvoorstel, is het bieden van duidelijkheid. Bovendien is het afwijken van het LAP een uitzondering en niet de regel. Wij voorzien dan ook geen belemmeringen. Mochten die er wel zijn, dan nemen wij die natuurlijk mee in de evaluatie van de verstrekingsverplichting.

Dan had ik nog een tweede vraag van mevrouw Wingelaar, over de consequenties van het niet volgen van de verstrekingsverplichting. Hoe gaat er gehandhaafd worden op de naleving van die verplichting? Als een bestuursorgaan bij het nemen van het besluit afwijkt van het CMP en het de minister — hoewel hier "de staatssecretaris" staat — daarover niet informeert, dan handelt dat bestuursorgaan eigenlijk in strijd met de wet. In de nota naar aanleiding van het verslag die u op 2 september heeft ontvangen, is dieper ingegaan op de afwijkingsprocedure zoals beschreven in het CMP. Er is alleen een fout geslopen in de beantwoording. Daarvoor moet ik ook het boetekleed aantrekken. We kunnen de fout bij dezen herstellen. Het is niet juist dat een minister een aanwijzing kan geven. Er is ook geen sprake van een verklaring van geen bezwaar. De minister kan wel een advies geven over de voorgenomen afwijking. Uiteindelijk kan het niet volgen van de verstrekingsverplichting via bezwaar en beroep door een belanghebbende leiden tot het vernietigen van het voorgenomen besluit door de rechter. Ik hoop dat ik bij dezen die omissie heb kunnen rechtzetten.

Dan heb ik nog een vraag van wederom mevrouw Wingelaar en de heer Boutkan. Hoeveel besluiten worden er genomen onder het LAP, hoeveel afschriften worden verwacht voor verwerking en hoeveel tijd en middelen kost de beantwoording? Ik heb daar net ook al kort iets over gezegd. Hoeveel besluiten er worden genomen, is onbekend. Dat is uiteindelijk aan de bevoegde gezagen. Het gaat in het voorstel over de afwijkingen van de regels in het CMP. Het gaat dus niet over iedere vergunning die wordt afgegeven; het gaat echt over de afwijkingen. Die verplichting bestaat al en de procedure blijft vrijwel hetzelfde. Het gaat dus niet om iets nieuws. Het volgen van het CMP is dus de norm, zoals u net ook zei. Het afwijken is dan ook de uitzondering. Daarom verwachten we weinig meldingen en beperkte kosten. Hoeveel tijd de beoordeling nodig heeft, ligt uiteindelijk aan de gemelde afwijking zelf. Het bevoegde gezag hoeft overigens niet te wachten op een antwoord. Gezien de informatie die wij hebben, verwachten wij dus dat het een beperkt aantal gevallen zal zijn. Alleen zeg ik ook heel eerlijk dat het niet altijd aan ons wordt gemeld. Dat maakt het voor ons lastig om daar zicht op te hebben.

De voorzitter:

Er is een interruptie van mevrouw Wingelaar.

Mevrouw **Wingelaar** (NSC):

U zette net even iets recht. Wat is nu de bedoeling? De afwijkingen worden gemeld. Daar is een verstrekingsverplichting voor. U verwacht er niet veel, maar het is onbekend hoeveel het er zijn. Maar wat doet u er vervolgens mee op het ministerie? Is dat alleen maar kijken of er iets aangepast moet worden in het CMP? Of gaat u kijken of er dingen gebeuren die niet in de haak zijn? En is deze informatie niet op een andere manier te verkrijgen bij de bevoegde gezagen dan door weer zo'n wetswijziging? Misschien is die laatste vraag echt de hoofdvraag.

De voorzitter:

Ik verzoek mevrouw Wingelaar om via de voorzitter te spreken. Het woord is aan de staatssecretaris.

Staatssecretaris **Jansen:**

Via de voorzitter zeg ik nogmaals tegen mevrouw Wingelaar dat er geen sprake is van wantrouwende overheden. Het is meer dat wij uniformiteit willen bewerkstelligen. Wij hebben ook niet altijd in beeld wanneer er wordt afgeweken, omdat het niet altijd wordt gemeld. Dat is juist een van de redenen waarom wij met dit voorstel komen: wij willen graag in beeld krijgen wanneer er wordt afgeweken, en waarom. Dat is om eventueel te kunnen bijsturen in het CMP. Dat is de beweegreden achter deze wetswijziging. Het is dus niet zo dat er enige vorm van wantrouwen is of dat wij bevoegde gezagen daarin niet vertrouwen. Het is echt een kwestie van proberen samen met hen uniformiteit en eenduidigheid te realiseren, zodat het uiteindelijk beter wordt voor iedereen die hiermee te maken heeft.

De voorzitter:

Er is een interruptie van de heer Boutkan.

De heer **Boutkan** (PVV):

Ik hoorde de staatssecretaris zojuist zeggen dat als er is afgeweken door een lagere overheid en het is gemeld aan de rijksoverheid, men vervolgens niet hoeft te wachten et cetera op een uitspraak of wat dan ook van het Rijk. De vraag aan de staatssecretaris is dan ook of er een soort onomkeerbaarheid is in het genomen besluit. Je kunt je natuurlijk voorstellen dat er dan al iets is gestort of verbrand en dergelijke. Wat gaat de staatssecretaris dan doen, als achteraf blijkt dat men daar niet zo blij mee was op het ministerie?

Staatssecretaris **Jansen:**

Dat is inderdaad de situatie achteraf. Wij proberen hiermee juist vooraf een bepaalde situatie te bewerkstelligen, want uiteindelijk is voorkomen beter dan genezen. Nogmaals, het is de norm. Als er sprake is van een afwijking, dan willen wij dat graag zien. Op die manier hopen wij te voorkomen dat er achteraf sprake is van een situatie die we liever hadden willen voorkomen.

De heer **Boutkan** (PVV):

Maar, staatssecretaris, het ministerie heeft op het moment geen flauw idee om hoeveel het gaat, waarover het gaat en wat het allemaal betekent. Ik mis dus nog steeds de onderbouwing voor het invoeren van deze wijziging. Ik hoop dat de staatssecretaris ons in zijn verdere betoog weet te overtuigen, maar op dit moment ziet de PVV er totaal geen heil in. Dat wil ik vast meegeven aan de staatssecretaris.

Staatssecretaris **Jansen**:

Door het invoeren van die verstrekingsverplichting krijgen wij een beter beeld. Op dit moment praten we over een handvol, zoals ik net al zei. In twee gevallen had het daadwerkelijk verdergaande consequenties. Juist omdat overheden het niet altijd melden, hebben wij er geen zicht op. Maar wij willen dat zicht wel hebben, om te kunnen zorgen voor een eenduidige aanpak en uniformiteit daarin. Dat is precies de reden waarom wij met dit wetsvoorstel komen.

Een vraag van de heer Buijsse van de VVD: kan ik garanderen dat ondernemers door dit wetsvoorstel geen last krijgen van bureaucratie en vertraging? Daar werd overigens ook door andere Kamerleden over gesproken. Als die last er al is, ligt die niet bij het bedrijfsleven maar bij het bevoegd gezag. Dat is namelijk degene die de melding moet doen. Uiteindelijk kan het bedrijven zelfs helpen, doordat we eerder opsporen waar het beleid eventueel tekortschiet of waar er wordt afgeweken van de uniforme toepassing van regels. Dat kan bedrijven zelfs helpen, in plaats van dat het extra bureaucratie of extra last gaat opleveren.

Dan kom ik bij een vraag van wederom mevrouw Wingelaar en de heer Boutkan over het beeld van wantrouwen. Ik heb daar net al iets over gezegd. Dat beeld herkennen we absoluut niet. Het is integendeel juist bedoeld om ook medeoverheden te helpen en te zorgen dat we hiermee in heel Nederland uniform, op dezelfde wijze omgaan. De verstrekingsverplichting is zeker geen controlemechanisme, zeg ik richting mevrouw Wingelaar en de heer Boutkan, maar ze is bedoeld om in beeld te brengen wanneer het CMP en de praktijk niet op elkaar aansluiten. Aan de hand daarvan kunnen we het CMP dan aanpassen. Het gaat dus niet om wantrouwen, maar gewoon om het maken van geüniformeerd beleid. Dat is de insteek van dit voorstel.

Dan is er ook nog gesproken over de circulaire economie en over partijen die het daarin op dit moment hartstikke moeilijk hebben. Dat horen wij ook. Wij krijgen die signalen ook. We zien ook bij werkbezoeken dat het voor een aantal partijen in de circulaire economie hartstikke lastig is. Eigenlijk heeft dat — de heer Buijsse zei het ook — alles te maken met een mindset, met een andere manier van kijken naar de economie. Wij hadden afgelopen dinsdag in de onderraad de heer Wopke Hoekstra op bezoek en hebben als verantwoordelijke bewindspersonen allemaal een aantal vragen bij hem ingediend, van: "Hoe kijkt u hiertegen aan, hoe kunnen we elkaar daarin helpen?" Ik heb rondom circulaire economie tegen de heer Hoekstra gezegd: wij zien dat partijen het met virgin plastics en virgin textiel hartstikke lastig vinden om het hoofd boven water te houden. Hoe kunnen we hier op een goede manier mee omgaan?

De discussie net tussen de heer Gabriëls en de heer Buijsse ging ook over de vraag of je dan moet stimuleren of dat je moet normeren en beprijzen. Wij zijn naar alle mogelijkheden aan het kijken, maar qua effectiviteit, zeg ik heel eerlijk, moeten we een aantal van dit soort zaken in Europees verband met elkaar aanpakken. Als wij dat namelijk alleen als Nederland doen, dan krijgen we te maken met een tweede discussie, namelijk of er dan een nationale kop is of niet. Daar willen we verre van blijven. Als we dus een aantal van deze zaken willen aanpakken, moeten we kijken hoe we dat doen zonder dat we met Brussel een discussie krijgen over staatssteun. Dat is dan nog een ander ding dat meespeelt.

Dat speelveld maakt het ingewikkeld, maar dat wil niet zeggen dat wij onze ogen sluiten voor de acute nood van een aantal van deze partijen. Het zou namelijk heel erg zonde zijn als een aantal bedrijven die de stap naar circulair nu al gezet hebben en die in de toekomst hartstikke hard nodig zullen zijn, nu omvallen vanwege een tijdelijke hiccup, zou ik bijna zeggen, in hetgeen waar wij met z'n allen in zitten.

De heer **Buijsse** (VVD):

Ik stel het zeer op prijs dat de staatssecretaris ingaat op het laatste punt van die mindset. We zijn er nog lang niet, wat mij betreft. Ik zou willen dat er veel meer nadruk komt te liggen op het doen, zodat de bedrijven die contact zoeken met IenV, met alle collega's, echt voelen: met mijn inbreng wordt iets gedaan. Daar ontbreekt het nu namelijk aan, zeg ik er in alle eerlijkheid bij. Maar ik heb een vraag. In het CMP gaan we eisen stellen aan alle fasen van de levenscyclus van producten, zodat we meer circulair kunnen gaan werken. Dat betekent dan toch meer werk voor bedrijven om informatie aan te bieden aan de bevoegde gezagen? Die hebben dan toch meer werk dan de bedrijven die in de lineaire economie zitten?

Staatssecretaris **Jansen**:

Dan komen we eigenlijk bij de kern van de discussie. Daarover ging het net ook tussen de heer Buijsse en de heer Gabriëls. Het gaat om de mindset. Als circulair werken de norm is, dan betreft dat geen aanvullende informatie. Dan houdt juist het afwijken daarvan aanvullende informatie in. Dat is de mindset die we met z'n allen zouden moeten bereiken.

Ik heb van de week ook een heel mooi werkbezoek gehad in Nijmegen. Ik was eerst bij een verwerker van luiers, zowel vanuit consumenten als bijvoorbeeld vanuit de zorg. Vervolgens ben ik naar het Radboudziekenhuis gegaan. Heel mooi was dat ze daar bezig waren met het beter circulair inrichten van de operatiekamer — laat ik het zo maar noemen. Zij gingen dus zelf heel ver in wat ze konden doen en of ze bepaalde materialen opnieuw konden gebruiken. Het bleek dat het afval van één dag in een operatiekamer gelijkstond aan het afval dat zeven huishoudens in een jaar produceren. Dat is wel een dag met 24 uur bezetting, maar goed: één dag. Zij hebben dus gekeken waar ze bepaalde tangetjes, slangetjes, van alles en nog wat meerdere keren kunnen gebruiken zonder dat daarbij de volksgezondheid in het geding is en zonder dat daarbij rare dingen optreden, maar waarmee ze wel bewuster omgaan met materialen. Dan praat je over besparingen van een paar miljoen daar en een paar miljoen daar. Bij elkaar opgeteld praat je dan over honderden miljoenen besparing. Dat betekent uiteindelijk dat je binnen de zorg, waar natuurlijk dezelfde discussie over middelen plaatsvindt, eigenlijk twee vliegen in één klap pakt: je gaat circulair werken en je bespaart heel veel op de uitgavenkant, wat uiteindelijk weer ten goede komt aan de patiënten.

De **voorzitter**:

De heer Buijsse nog?

De heer **Buijsse** (VVD):

Ja, even ter bevestiging: uiteindelijk zou het dus tot meer bureaucratie moeten leiden voor de bedrijven die in de lineaire economie blijven? Als ze iets willen, tenminste.

Staatssecretaris **Jansen**:

Inderdaad, dat is precies de consequentie als circulair de norm is en ik ben er, zoals volgens mij iedereen, heilig van overtuigd dat dat de norm gaat worden. Circulair is op dat moment minder werk en lineair is meer werk.

De **voorzitter**:

Mevrouw Wingelaar, aan u het woord. Ik wil wel proberen het een beetje bij het wetsvoorstel te houden.

Mevrouw **Wingelaar** (NSC):

Ja, daar wou ik even naar terug, voorzitter. Dank u wel voor die tip. De staatssecretaris zei net dat de last bij het bevoegd gezag ligt. Ik wil het gewoon nog één keer goed begrijpen. Er wordt afgeweken, er wordt een besluit genomen, dat wordt gemeld bij het ministerie van de staatssecretaris. Op welke termijn krijgt het bevoegd gezag dan antwoord? Hoe gaat dat dan?

Staatssecretaris **Jansen**:

Op het moment dat we praten over een handvol afwijkingen, is het antwoord in de situatie zoals nu: heel snel. Dan kijken we of het voldoet aan de bepaalde richtlijnen die wij met z'n allen voor ogen hebben en kijken we of er een afwijking is. Zo ja, waarom, en is die dan valide of niet? Daarover hebben we dan ook gewoon contact met elkaar. Op het moment dat blijkt — dat zeg ik ook richting de heer Boutkan — dat het in één keer veel meer en veel grootser is dan we altijd gedacht hadden, zal er meer tijd overheen gaan. Maar dan is het nog niet zo — dat zei ik net ook al — dat daarmee de procedure gestopt is. Er kan dan gewoon voortgang plaatsvinden. Alleen, er wordt in dat geval onderwijl wel gekeken of de juiste afwijking wel of niet terecht is.

Mevrouw **Wingelaar** (NSC):

De staatssecretaris had het net over twee gevallen. Mijn vraag aan de staatssecretaris is of dit voorkomen had kunnen worden als de verstrekingsverplichting eerder in werking was getreden.

Staatssecretaris **Jansen**:

Dan hadden we dit eerder in beeld gehad, zeg ik via de voorzitter. Als het traject was voortgegaan, hadden we het niet kunnen voorkomen, maar hadden we het wel kunnen bijsturen. Dat was het idee erachter.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Gaat u verder met de beantwoording.

Staatssecretaris **Jansen**:

Voorzitter. Dan ben ik bij de amendementen. Ik was wat verbaasd over de nummering. Ik zag het amendement op stuk nr. 7. Dat is het nummer dat daaraan gegeven is. Dat gaat over een verplichting tot een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van het wetsvoorstel binnen drie jaar. Dat amendement wil ik oordeel Kamer geven.

De **voorzitter**:

Dan krijgt het amendement op stuk nr. 7 oordeel Kamer.

Staatssecretaris **Jansen**:

Dan heb ik het amendement op stuk nr. 9 over het intrekken van artikel 10.14, lid 4: de verstrekingsverplichting. Daarover hebben we net met elkaar van gedachten gewisseld. Dat zal ik moeten ontraden. De motivatie daarbij is waarover we net, de afgelopen vijftien à twintig minuten, met elkaar gesproken hebben.

De **voorzitter**:

Dan wordt het amendement op stuk nr. 9 ontraden. Bent u daarmee aan het einde van de beantwoording van de vragen gekomen?

Staatssecretaris **Jansen**:

Dan ben ik aan het einde gekomen van mijn beantwoording, voorzitter.

De **voorzitter**:

Dan ... O, nee, nog niet, zie ik.

Staatssecretaris **Jansen**:

Nee, nog niet, zie ik.

De heer **Boutkan** (PVV):

Sorry, voorzitter. Mijn excuses. Ik heb toch nog even een hele korte vraag aan de staatssecretaris. Tot nu toe spreekt de staatssecretaris over "een handjevol". In feite is echter de conclusie getrokken dat we het niet weten. Dan wil ik toch even terug naar de praktijk. Er komen dadelijk een x-aantal meldingen binnen die identiek aan elkaar zijn. Die worden verspreid door het land afgegeven. Hoe gaat de staatssecretaris dan een signaal naar het land afgeven wat er gaande is geweest met die afwijkingen, zodat anderen daarvan kunnen leren? Hoe gaat de staatssecretaris dat bewerkstelligen?

Staatssecretaris **Jansen**:

Dat is juist de dialoog die wij op dat moment met elkaar voeren. Op het moment dat we praten over gemeenten, zou het logisch zijn om dat via de lijn van de VNG kenbaar te maken. Op het moment dat we praten over provincies, is dat via de IPO-kant. Maar dan nog is de communicatie altijd eerst een-op-een en vervolgens kijken we of er een lijn in zit. Als we het vaker zien voorkomen als grond, is dat denk ik reden om er met elkaar het gesprek over te voeren en waar nodig het CMP daarop aan te passen.

De heer **Boutkan** (PVV):

Heel kort. Onze voorkeur willen we graag meegeven aan de staatssecretaris: zorg ervoor dat er eerst dat een-op-eencontact is voordat we IPO's, VNG's en allerlei circussen gaan lopen optuigen. Zorg dat er gewoon een direct contact is, een-op-een, zodat vraag en antwoord helder en duidelijk zijn.

Staatssecretaris **Jansen**:

Laat dat heel duidelijk zijn. Het gaat natuurlijk om het geval an sich. Dat heeft prioriteit. Alleen, op het moment dat wij een tendens zien of een bepaalde ontwikkeling, zou het heel raar om daar niet uiteindelijk melding van te maken en te kijken hoe we dat in de hele breedte zouden kunnen aanpassen.

De voorzitter:

Dank u wel. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de eerste termijn van de behandeling van de Wijziging van de Wet milieubeheer. Ik denk dat we direct door kunnen naar de tweede termijn. Ik kijk naar mevrouw Wingelaar van Nieuw Sociaal Contract. De bedoeling is inderdaad dat u naar het spreekgestoelte komt voor uw tweede termijn!

Termijn inbreng

Mevrouw **Wingelaar** (NSC):

Voorzitter, dank u wel. Ik dank ook de staatssecretaris voor de beantwoording. We hadden het nu net over de tendens, over wat er gebeurt en over het gesprek. Mij is onduidelijk waarom dit niet gewoon in gesprekken met de bevoegde gezagen besproken kan worden. Waar lopen jullie tegen aan? Wat kunnen we aanpassen? Zitten we op de juiste weg? Waarom moet dat via zo'n verstrekingsverplichting? Dat gevoel blijft bij mij rechtop.

Daarnaast ben ik natuurlijk voor transparantie — daarmee haak ik even aan bij wat meneer Gabriëls zei — en natuurlijk ben ik voor informatie. Maar ik ben er niet voor om hier iets op te tuigen wat volgens mij heel simpel met elkaar in gesprekken geconstateerd kan worden. Dat is ons punt in dit hele debat.

De voorzitter:

Een interruptie van de heer Gabriël.

De heer **Gabriëls** (GroenLinks-PvdA):

Gabriëls, met een s. Verder geen probleem, maar ...

Kijk, dit is helemaal prima. Maar de staatssecretaris heeft net heel goed uitgelegd dat het niet belemmerend werkt voor bedrijven, dat bedrijven er juist voordeel van kunnen hebben, dat het waardevolle informatie betreft, dat het uniformiteit en eenduidigheid brengt. Dus het is geen bureaucratische rompslomp. Het geeft informatie, het geeft transparantie en het zorgt voor een beter Circulair Materialenplan, waardoor de mindset van bedrijven en inwoners verbeterd wordt. Ik snap eigenlijk niet waarom u niet zegt: het amendement trekken we in, want de beantwoording van de staatssecretaris is gewoon ruim voldoende.

Mevrouw **Wingelaar** (NSC):

Nou, meneer Gabriëls, zover ben ik nog niet. Ik verwijs overigens ook nog even naar het ATR, dat hier ook kritisch op is op het gebied van bureaucratie en extra administratieve taken. Ik ga dat amendement nog niet intrekken. Maar goed, we hebben gewoon een verschil van inzicht in hoe je met medeoverheden, met bevoegde gezagen kunt omgaan en hoe je bepaalde zaken kunt aanpakken. Dat is volgens mij een kwestie die we hier bespreken.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Gabriëls van GroenLinks-PvdA.

De heer Gabriëls (GroenLinks-PvdA):

Heel kort. De staatssecretaris heeft wat mij betreft nog héél veel te doen op het gebied van de circulaire economie als het gaat om normeren, beprijzen, en stimuleren. Die discussie is nog niet af. Maar dit is wel een stap, al is het een hele kleine, procedurele stap, om uniformiteit en eenduidigheid in regels te krijgen, waarin de "mindset", zoals de heer Buijsse van de VVD die benoemt, ook de goede kant opgaat. Ik vind het juist heel bureaucratisch om hier heel lang bij stil te staan. Met alle goede antwoorden en heel inhoudelijke antwoorden van het kabinet ben ik het in heel veel situaties helemaal niet eens, maar in dit geval vind ik juist dat dit gewoon prima is zo.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Buijsse van de VVD.

De heer Buijsse (VVD):

Dank u wel, voorzitter. Ik stel het debat zeer op prijs, zeg ik richting de staatssecretaris. Ik heb in mijn eerste termijn een hartenkreet geuit. Die ging over de mindset waarmee wij richting onze doelen voor een circulaire economie gaan werken. Ik vind dat dat goed is opgepakt. Tegelijkertijd hebben de bedrijven die ik in mijn eerste termijn benoemde, daar vandaag helemaal geen fluit aan. Ik zou echt met nadruk willen oproepen om aan de slag te gaan met die bedrijven, nog voordat het CMP in werking treedt. We zijn pas eind 2025 goed en wel in staat om het CMP te activeren. Ik denk dat het goed is voor de circulariteit dat dat gaat gebeuren. Ondertussen zitten die bedrijven nog mooi in de penarie. Ik wil er echt toe oproepen om aan de slag te gaan en ons als Kamer op de hoogte te houden.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan is tot slot het woord aan de heer Boutkan van de PVV.

De heer Boutkan (PVV):

Dank u wel, voorzitter. Ik dank ook de staatssecretaris voor de beantwoording van de gestelde vragen, hoewel de staatssecretaris wel wegbleef van de opmerking die wij als PVV maakten over de vergelijking met de SUP-regeling en het kartonnen bekertje. Daar bleef hij toch wel heel slim van weg. Daarom nogmaals de vraag: hoe kijkt u tegen dit gedrocht aan? Het is iets minder een gedrocht dan de hele regeling rondom het kartonnen bekertje, maar het is en blijft een gedrocht.

De voorzitter:

Voordat u verdergaat, heeft de heer Gabriëls een interruptie.

De heer Gabriëls (GroenLinks-PvdA):

Wat is het alternatief van de heer Boutkan?

De heer Boutkan (PVV):

Het alternatief is gewoon: bezint eer ge begint.

De heer **Gabriëls** (GroenLinks-PvdA):

Ik bedoel het alternatief voor het gedrag dat u telkens benoemt, dus het alternatief voor wat u afkraakt.

De heer **Boutkan** (PVV):

Het gedrocht, zoals ik het noem, rond het kartonnen bekertje is het geitenpaadje dat het ministerie zoekt om een kartonnen bekertje met een afbreekbare binnenlaag toch onder de plasticnorm te laten vallen. De staatssecretaris is recent op bezoek geweest bij een hele grote fastfoodketen. Ook daar heeft hij het verhaal gehoord dat het averechts werkt, dat er momenteel meer plastic, meer energie en meer water wordt gebruikt. Het systeem dat we hebben van inzamelen, verwerken en hergebruiken de nek omdraaien, is de oplossing die wij niet zien gebeuren.

De **voorzitter**:

Meneer Gabriëls, tot slot op dit punt, want het wijkt wel een beetje af van de wetsbehandeling.

De heer **Gabriëls** (GroenLinks-PvdA):

Sorry, mevrouw de voorzitter, ik ben het daar helemaal mee eens, maar dat deed ik niet. Dat deed de heer Boutkan door het hierover te hebben. Ik heb nog geen antwoord gehoord op mijn vraag: wat is zijn alternatief voor het gebruik van minder plastic?

De **voorzitter**:

Meneer Boutkan, tot slot op dit punt.

De heer **Boutkan** (PVV):

Dat is: realistisch, haalbaar en betaalbaar, om te zorgen dat we daartoe komen. Laten we dan maar gelijk benoemen dat de producentenverantwoordelijkheid hierin een hele grote rol speelt. Ik hoop dat de heer Gabriëls hiermee tevreden is.

De **voorzitter**:

Dank u wel, meneer Boutkan.

De heer **Boutkan** (PVV):

Dan ga ik afronden, voorzitter.

De **voorzitter**:

O, u was nog niet klaar. Gaat u verder.

De heer **Boutkan** (PVV):

In mijn betoog heb ik ook gevraagd of de staatssecretaris echt eens de handschoen wil oppakken wat betreft de signalen die wij als Kamer krijgen van diverse partijen uit de markt. Zij lopen aan tegen hoe er wordt omgegaan met allerlei wetsvoorstellen en regelingen et cetera. Daar heb ik geen antwoord op gekregen van de staatssecretaris. Daarvoor willen wij echt een oplossing zien. Ga in gesprek. De heer Buijsse zei het net ook al: ga in gesprek met elkaar. Dat gevoel ontbreekt nog steeds bij ons. Ik hoop dat de staatssecretaris daar in de tweede termijn toch een antwoord op wil geven.

Ik dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan zijn we daarmee gekomen aan het einde van de tweede termijn van de kant van de Kamer. Ik heb begrepen dat de staatssecretaris vijf minuutjes wil schorsen. Het gaat om een ruime vijf minuten, zei hij, dus ik schors tot 13.10 uur.

De vergadering wordt van 13.04 uur tot 13.09 uur geschorst.

De voorzitter:

Ik heropen de vergadering. Het woord is aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat.

Termijn antwoord

Staatssecretaris Jansen:

Dank u wel, voorzitter. Ik zal nog een poging ondernemen richting mevrouw Wingelaar van NSC, zeg ik via u, voorzitter. Zij vroeg over de verstrekingsverplichting of een goed gesprek niet genoeg is. Nou, daar zit precies de crux. Een goed gesprek is heel belangrijk, maar dan moeten we wel de informatie hebben om het goede gesprek te kunnen voeren. De huidige procedure werkt niet goed omdat wij niet altijd de melding krijgen, dus vandaar dat we dit voorstel nu doen. Dan krijgen we dus de info die we uiteindelijk kunnen gebruiken in het goede gesprek. Dat is het enige dat ik hierover kan zeggen. We verschillen daarover van mening, maar ik hoop mevrouw Wingelaar te kunnen overtuigen dat dit echt een noodzakelijke stap is om uiteindelijk uniformiteit, informatiegelijkschakeling ... Maar het is ook een noodzakelijke stap om gewoon het goede gesprek met elkaar te kunnen voeren. Het is dus, nogmaals, niet bedoeld om gemeenten of provincies in de nek te hijgen. Dit is echt bedoeld om elkaar te helpen, en ook om ervoor te zorgen dat het bedrijfsleven hier uiteindelijk ook beter van wordt.

Dan heb ik van de heer Gabriëls geen vragen gehad, anders dan complimenten; dank daarvoor.

De VVD zei: ga met bedrijven aan de slag. Dat is eigenlijk een opmerking die de heer Boutkan ook al maakte. Wij zijn echt met een aantal partijen in gesprek, zowel met individuele bedrijven als met belangenorganisaties. Ik heb ook gesproken met NRK, om een voorbeeld te noemen. Daar heb ik ook recent weer een brandbrief van gekregen en daar zijn we nu mee aan de gang. Overigens was het heel slim dat mijn gesprekspartner mij ook via LinkedIn een bericht stuurde. Die beheer ik zelf, dus die zag ik ook binnenkomen. Ik heb al op de betrokken bestuurder gereageerd. Maar nogmaals, we zijn er echt wel van overtuigd en snappen ook de urgentie dat een aantal bedrijven het op dit moment echt heel lastig hebben, echt heel lastig. Dat willen we voorkomen, maar dan moeten we wel kijken wat de juiste manier is. Moeten we inderdaad met normering of beprijzing gaan werken, of kunnen we door te stimuleren een heel eind komen? We zijn er dus echt naar aan het kijken, en we laten niet iemand zomaar omvallen als dat in mijn optiek niet hoeft. Volgens mij kunnen wij daar echt wel de juiste weg in vinden, maar het is af en toe gewoon heel lastig omdat we ook tegen bepaalde dingen aanlopen; denk aan staatssteun, zoals ik net al noemde. Dat maakt het soms echt ingewikkeld.

Dan kom ik bij de heer Boutkan. Er werd mij op het hart gedrukt om de term over de SUP-regeling en dergelijke zoals de heer Boutkan het formuleerde, niet te herhalen. Wij verschillen daarover van mening. Dat is in elk geval één ding dat duidelijk is. Volgens mij is er volgende week een technische briefing voor de Kamer, en de week erna is er een tweeminutendeбат. Daar kunnen we uitgebreid op de SUP-regeling en dergelijke ingaan. De link leggend hiernaartoe: dit is juist niet het optuigen van iets dat overbodig en belemmerend is en uiteindelijk zijn doel voorbij schiet. Het is juist bedoeld om de materie in beeld te krijgen en ervoor te zorgen dat, zoals ik net ook tegen mevrouw Wingelaar zei, je het goede gesprek krijgt op basis van de juiste informatie. Dat is het doel van dit voorstel. Het is niet het doel om iets op te tuigen waar uiteindelijk alleen maar weer regeldruk en ellende van komt voor medeoverheden en bedrijven.

De voorzitter:

Een korte interruptie nog van mevrouw Wingelaar.

Mevrouw **Wingelaar** (NSC):

Bent u dan wel bereid om de toezegging te doen om in ieder geval een jaar na inwerkingtreding van dit wetsvoorstel een invoeringstoets te doen?

Staatssecretaris **Jansen**:

Volgens mij hadden we gezegd: een evaluatie na drie jaar. Ik wil mevrouw Wingelaar echter tegemoetkomen. Ik ben bereid om na een jaar te kijken waar we staan, maar de evaluatie is echt voorzien na drie jaar. Ik wil best toezeggen dat we over een jaar met elkaar kijken waar we staan.

De voorzitter:

Een invoeringstoets is volgens mij iets anders dan een evaluatie, maar die toezegging staat dan genoteerd. Was u daarmee aan het einde van uw beantwoording?

Staatssecretaris **Jansen**:

Ja.

De voorzitter:

Dan zijn we daarmee gekomen aan het einde van de behandeling van de Wijziging van de Wet milieubeheer.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Over de twee amendementen en de wet gaat komende dinsdag gestemd worden.

Het volgende debat begint om 14.00 uur. Dat gaat over de vereenvoudiging van de banenafpraak en de quotumregeling voor mensen met een arbeidsbeperking. Ik schors de vergadering dus tot 14.00 uur.

De vergadering wordt van 13.14 uur tot 14.00 uur geschorst.